

ber 1863, thi denne er den eneste faste Stilling, vi have, dersom det skal lykkes os at bevare vor Selvstændighed.

Winther: Det Meste, jeg kunde have havt at bemærke om denne Adresse, er allerede udtalt af Andre, og jeg skulde derfor ikke have begjæret Ordet, naar det ikke havde været for at fremsføre min Tak til den ærede Konseilspræsident for de Udtalelser, hvormed han før fremkom, idet han lod os alle fornemme, med hvilken Samvittighedsfuldhed han havde overtaget det Hverv, som han i denne for Danmark saa farefulde Stund har paataget sig. Det er mig en Trøst under disse ulykkelige Forhold at høre ham sige, at han ikke vilde kunne bære det umaadelige Ansvar, som i dette Øieblik er forbundet med Rigets Styrelse, dersom han ikke havde den fuldeste Samvittighedsro med Hensyn til, at Danmark har opfyldt sine Forpligtelser. Det maa være en Trøst for Enhver, der skal lade sit Liv for Danmarks Selvstændighed, at han veed, at Regjeringen ikke har ladet det komme dertil for en uretfærdig Sag, men for vor klare og bestemte Ret, for det, som Regjeringen efter sin fulde Overbeviisning har erkjendt, at vi have Ret til at fordrø, og som ikke krænker noget givet Ord. Jeg er overbevist om, at disse Ord af den ærede Minister vilde blive sølte dybt trøstende rundt om blandt det store menige Folk i Landet. — Det er allerede blevet udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 4de Valgkreds (R. Jensen), at han ansaae det for rigtigst, at Ordene: „om Ophævelsen af Grundloven af 18de November 1863“ udgik. Jeg er af samme Mening som han, og hvis de blive staaende, maa jeg stemme mod Adressen, hvor nødigt jeg end vil det, idet det let kan fremkalde den feilagtige Mening, at jeg ikke skulde dele de loyale Tølelser for Hans Majestæt Kongen, som ere udtalte i Adressen. Naar jeg ikke vil stemme for en Adresse, hvori de nævnte Ord findes, saa er det, fordi den hele Opfattelse af det Affnit, hvori de staae, beherskes af dem; det er, som om der fattes en særegen Priis netop paa denne Forsatning af 18de November 1863. Det er blevet sagt af Rigsdagsmanden for Rjøben-

havns 5te Valgkreds (Vilse), at der er en Deel af Folket, som sætter megen Priis paa den, men det er netop Ulykken, at det kun er en liden Deel af Folket, som sætter Priis paa den efter dens Indhold. Ja, var den i Sandhed et Bindemiddel mellem Kongeriget og Slesvig, saa kunde man finde sig i Meget, saa var det en anden Sag; men efter min Overbeviisning er den netop et Middel til at skille Slesvig fra Danmark, og Slesvigs Bevarelse for Danmark er jo dog netop det, hvorfor der skal kæmpes, og hvorfor enhver dansk Mand vil lade sit Liv. Der er vor Ret; men det kommer ikke an paa, om det netop er Forsatningen af 18de November, som i dette Øieblik er tilstede. Der var ingen Nødvendighed for at vedtage denne Forsatning; vi havde et andet Middel til at holde Riget sammen, selv om den ikke var bleven vedtagen, og under dets Beskyttelse kunde vi have vedtaget mange Love uden at spørge andre Magter, om vi maatte det eller ikke. Nei det, som skal binde Slesvig til Danmark, er, at vi give Slesvigerne en saadan Frihed, at de kunne ønske at være sammen med Kongeriget; det vil binde dem til os, og i en Tid som vor, da Folkets Stemme har saa stor Indflydelse, kunde det faae en stor Betydning; men slutte Slesvigerne sig ikke med Nærighed til Danmark, fordi man ikke har vovet at give dem Friheden, fordi man siger, at de ikke vilde have den, saa kan det blive den ulykkelige Aarsag til, at vi miste Slesvig. Et andet Bindemiddel mellem Danmark og Slesvig er, at det af Europa er anerkjendt, at Slesvig er en Landsdeel, som hører ind under Kronen, og dette er saaledes ogsaa en vigtig Grund til at vente, at Landsdelene kunne blive sammen, selv om denne Forsatning ikke opretholdes. Disse mine Ord vil jeg imidlertid ikke have forstaaet saaledes, som om jeg skulde have tilkjendegivet det som min Mening, at jeg efter Ulandets Raad eller Trudsler vilde have denne Forsatning hevet. Den ærede Ordfører for Forlagsstillerne (Klein) sagde, at en af Grundene til, at vi burde tage denne Adresse nogenlunde, som den var os forelagt, var den, at den var udarbejdet af Mænd af forskjellige Ansuelser. Jeg skal nu anerkjende, at For-